מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין איך קמץ הופך לשווא נע כשמוסיפים סיומת למילה (ישראל-ישראלים)
- להכיר את ההבדל בין בְּחֵרוּת לבַּחֲרוּת ובין לאיית ללאותת
- לתרגל הגייה תקנית ומשמעות מדויקת של מילים מעולם הבחירות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – בחירה נכונה

1. ב – יִשְׂרְאֵלִי - yisre-eli
2. ג – הוא מתקצר לשווא נע

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הקמץ מתקצר לשווא נע כשמוסיפים סיומת
2. נכון – ב + חרות = חופש

חלק ג' – השלמת מילים

1. לאיית
2. לאותת

חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (קמץ שהפך לשווא נע)
- 2 – ג (חופש)
- 3 – א (לומר מילה אות אחר אות)

חלק ה' – יצירה וכתיבה

1. בדקו ניקוד נכון (קמץ-שווא), הגייה תקנית וקשר לנושא הבחירות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הקמץ הופך לשווא נע (יִשְׂרְאֵלִים)
- לאיית=לומר אות אחר אות, לאותת=לתת סימן בלי מילים
- בחרות=תקופת הנעורים, בחירות=הליך הצבעה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בצפייה בסרטונים הקצרים (כדקה כל אחד) ואז לעבור לדף התרגול
- כדאי לכתוב על הלוח את הניקוד של המילים המרכזיות לפני תחילת התרגול
- ניתן לחלק לזוגות את משימת האיית-אותת כדי לתרגל בעל פה

דף תרגול: הגייה ומשמעות במילות בחירות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל כמה תופעות לשוניות מעניינות הקשורות למילים מעולם הבחירות: איך משתנה ניקוד המילה ישראל כשמוסיפים לה סיומת, ומה ההבדל בין זוגות מילים דומות כמו בחירות-בכירות ולאיית-לאותת.

בנק מילים: לאותת | לאיית

1 חלק א' – בחירה נכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי ההגייה התקנית, איך נכון להגות את המילה 'ישראלי'?

א) יִשְׂרָאֵלִי - yisra-eli ב) יִשְׂרְאֵלִי - yisre-eli ג) יִשְׂרָאֶלִי בסגול

2. מה קורה לקמץ שברי"ש של 'ישראל' כשמוסיפים סיומת?

א) הוא נשאר קמץ ב) הוא הופך לחיריק ג) הוא מתקצר לשווא נע

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כשאומרים 'יִשְׂרְאֵלִים' בהגייה תקנית, הקמץ נשמר כפי שהוא ב'ישראל'.	☐	☐
2	המילה 'בְּחִרוּת' פירושה חופש.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. לומר מילה אות אחר אות נקרא _____ אותה.

2. לתת סימן או להעביר מסר בלי מילים נקרא _____ .

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יִשְׂרְאֵלִים	___	**א.** לומר מילה אות אחר אות
2. בְּחֵרוּת	___	**ב.** קמץ שהפך לשווא נע
3. לְאַיֵּת	___	**ג.** חופש

5 חלק ה' – יצירה וכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו כותרת קצרה ומנוקדת לסרטון בחירות דמיוני, שבה מופיעות המילים 'יִשְׂרְאֵלִים' ו'בְּחִירוֹת'. קראו אותה בקול לפי ההגייה התקנית.

כרטיס יציאה

מה קורה לקמץ ברי"ש של 'ישראל' כשמוסיפים לו סיומת?

מה ההבדל בין הפועל 'לאיית' לפועל 'לאותת'?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀